

Novoročná homília pápeža Františka: Údiv viery pred Božou Matkou

V plnom znení prinášame
príhovor Svätého Otca
Františka pri koncelebrovanej
svätej omši na Slávnosť Panny
Márie Bohorodičky.

03.01.2019

„A všetci, ktorí to počúvali, divili sa
nad tým, čo im pastieri rozprávali“
(Lk 2,18). Diviť sa: k tomu sme
pozvaní dnes, na záver vianočnej

oktávy, s pohľadom stále upretým na Dieťa, ktoré sa pre nás narodilo chudobné vo všetkom a bohaté v láske. Údiv: je to postoj, ktorý je potrebné mať na začiatku roka, pretože život je dar, ktorý nám dáva možnosť začínať vždy znova, aj v tých najskromnejších podmienkach.

No dnes je aj deň, v ktorom sa možno diviť pred Božou Matkou: Boh je malým dieťaťom v náručí ženy, ktorá živí svojho Stvoriteľa. Socha, ktorú máme vpredu, nám ukazuje Matku a Dieťa tak zjednotené, že sa javia ako jediný celok. Je to tajomstvo dneška, ktoré vyvoláva nekonečný údiv: Boh sa spojil s ľudstvom, navždy. Boh a človek vždy spolu, hľa dobrá zvesť na začiatku roka: Boh nie je vzdialený pán, ktorý osamotený obýva nebesia, ale vtelená Láska, narodený ako my z matky, aby sa stal bratom každého, aby bol nablízku: Boh blízkosti. Nachádza sa na kolenách svojej matky, ktorá je aj našou matkou, a

odtiaľ vylieva na ľudstvo novú nežnosť. A my chápeme lepšie Božiu lásku, ktorá je otcovská i materská, ako tú, ktorú má matka, čo neprestáva veriť deťom a nikdy ich neopúšťa. Boh-s-nami nás miluje nezávisle od našich chýb, našich hriechov, toho, ako nechávame ísť svet. Boh verí v ľudstvo, kde vyniká, prvá a neporovnateľná, jeho Matka.

Na začiatku roka si vyprosujme od nej milosť údivu pred Bohom prekvapení. Obnovme údiv počiatkov, keď sa v nás zrodila viera. Božia Matka nám pomáha. Matka, ktorá zrodila Pána, rodí nás v Pánovi. Je matkou a znovuzrodzuje v deťoch údiv viery, pretože viera je stretnutie, nie je to „náboženstvo“. Život bez údivu sa stáva sivým, zvykovým; tak aj viera. A aj Cirkev potrebuje obnoviť údiv, že je príbytkom živého Boha, Nevestou Pána, Matkou, ktorá rodí deti. Ináč riskuje, že sa bude podobáť peknému múzeu minulosti:

„Cirkev - múzeum“. Madona, naopak, prináša do Cirkvi ovzdušie domova, domu obývaného Bohom novosti. Prijmime s údivom tajomstvo Božej Matky, ako obyvatelia Efezu v čase koncilu. Ako oni, vzývajme ju „Svätá Matka Božia“.

Dovoľme jej, aby na nás hľadela, aby nás objala, aby nás vzala za ruku.

Dovoľme, aby na nás hľadela. A to predovšetkým vo chvíli núdze, keď sa ocitáme zamotaní v najspletitejších uzloch života, správne hľadáme na Madonu, na Matku. No je krásne najmä dovoliť, aby Madona hľadela na nás. Keď na nás hľadá, ona nevidí hriešnikov, ale synov a dcéry. Hovorí sa, že oči sú zrkadlom duše; oči tej, ktorá je plná milosti, odzrkadľujú krásu Boha, odrážajú na nás raj. Ježiš povedal, že oko je „lampou tela“ (Mt 6,22): oči Madony dokážu ožiariť každú temnotu, všade znovu zažíhajú nádej. Jej pohľad upretý na

nás hovorí: „Milé deti, odvahy; som tu ja, vaša matka!“

Tento materský pohľad, ktorý vstúpuje dôveru, pomáha rásť vo viere. Viera je zväzok s Bohom, ktorý zahŕňa úplne celú osobu a ktorý pre to, aby bol uchovaný, potrebuje Božiu Matku. Jej materský pohľad nám pomáha vnímať sami seba ako milovaných synov a dcéry vo veriacom Božom ľude a milovať sa navzájom aj ponad osobné ohraničenia a orientácie. Madona nás zakoreňuje v Cirkvi, kde jednota zaváži viac ako rozličnosť, a povzbudzuje nás starať sa jedni o druhých. Pohľad Márie pripomína, že pre vieru je podstatná nežnosť, ktorá odsúva vlažnosť. Nežnosť: Cirkev nežnosti. Nežnosť – to slovo, ktoré mnohí chcú vymazať zo slovníka. Keď sa vo viere nachádza miesto pre Božiu Matku, nikdy sa nestratí stred: Pán. Pretože Mária nikdy neukazuje

sama na seba, ale na Ježiša; a na bratov, pretože Mária je matkou.

Pohľad Matky, pohľad matiek. Svet, ktorý hľadá do budúcnosti bez materského pohľadu, je krátkozraký. Bude možno zvyšovať zisky, no nedokáže viac vidieť v ľuďoch synov a dcéry. Budú zárobky, no nebudú pre všetkých. Budeme bývať v tom istom dome, no nie ako bratia. Ľudská rodina sa zakladá na matkách. Svet, v ktorom sa materská nežnosť zredukuje na obyčajný pocit, bude možno bohatý na veci, no nie bohatý na zajtrajšok. Božia Matka, nauč nás svojmu pohľadu na život a obráť svoj pohľad k nám, na naše biedy. Obráť k nám tie svoje milosrdné oči.

Dovoľme, aby nás objala. Po pohľade tu vstupuje do hry srdce, v ktorom, ako hovorí dnešné evanjelium, „Mária zachovávala všetky tieto slová a premýšľala o nich“ (Lk 2,19).

Madona teda mala všetko na srdci, objímala všetko, udalosti priaznivé i nepriaznivé. A nad všetkým premýšľala, čiže prinášala pred Boha. Hľa, jej tajomstvo. Rovnakým spôsobom má na srdci život každého z nás: túži objasniť všetky naše situácie a predniesť ich Bohu.

V rozkúskovanom živote dneška, kde riskujeme, že stratíme niť, je podstatné objatie Matky. Okolo je mnoho rozdrobenosti a osamelosti: svet je celý prepojený, no zdá sa čoraz viac rozdelený. Potrebujeme zveriť sa Matke. V Písme ona objíma mnohé konkrétne situácie a je prítomná tam, kde je to potrebné: vydáva sa na cestu k príbuznej Alžbete, ponúka pomoc manželom v Káne, povzbudzuje učeníkov vo Večeradle... Mária je liekom na osamelosť a rozklad. Je Matkou útechy, ktorá utešuje (tal. con-sola): je s tým, kto je sám (tal. solo). Ona vie, že na utešenie nestačia slová, je

potrebná prítomnosť; a je tam prítomná ako matka. Dovoľme jej, aby objala náš život. V Salve Regina ju voláme „život náš“: zdá sa to prehnané, pretože Kristus je život (porov. Jn 14,6), no Mária je tak jedno s Ním a tak blízka nám, že niet ničoho lepšieho ako položiť život do jej rúk a uznať ju za „naš život, sladkosť a nádej“.

A potom, na ceste životom, dovoľme, aby nás vzala za ruku. Matky berú synov za ruku a uvádzajú ich s láskou do života. No dnes koľkí synovia, ktorí kráčajú samostatne, strácajú smer, myslia si, že sú silní, a blúdia; myslia si, že sú slobodní, a stávajú sa otrokmi. Koľkí, zabúdajúc na materské cítenie, žijú nahnevani na seba samých a ľahostajní voči všetkému! Koľkí, žiaľ, reagujú na všetko a všetkých s jedom a zlobou! Taký je život. Ukazovať sa zlými sa niekedy zdá dokonca ako znak sily. No je to len slabosť. Potrebujeme sa

naučiť od matiek tomu, že hrdinstvo spočíva v darovaní sa, sila v zmilovaní, múdrosť v miernosti.

Boh sa nezaobišiel bez Matky: o to viac ju potrebujeme my. Ježiš sám nám ju dal, a nie v hocijakej chvíli, ale z kríža: „Hľa, tvoja matka!“ (Jn 19,27) povedal učeníkovi, každému učeníkovi. Madona nie je čosi čisto voliteľné: je nutné ju do nášho života prijať. Je Kráľovnou pokoja, ktorá víťazí nad zlom a privádza na cesty dobra, ktorá navracia jednotu medzi synov, ktorá vychováva k súcitu.

Vezmi nás za ruku, Mária. Držiac sa teba prekonáme najzáľudnejšie zákruty dejín. Veď nás za ruku k znovuobjaveniu zväzkov, ktoré nás spájajú. Zhromaždi nás dovedna pod svoj plášť, v nežnosti pravej lásky, kde sa obnovuje ľudská rodina: „Pod tvoju ochranu sa utiekame, svätá Božia Rodička“. Povedzme to Panne Márii všetci spoločne: „Pod tvoju

ochranu sa utiekame, svätá Božia
Rodička“.

Preložili: Marek Vaňuš SVD /
Slovenská redakcia VR

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
novorocna-homilia-papeza-frantiska-
udiv-viery-pred-bozou-matkou/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/novorocna-homilia-papeza-frantiska-udiv-viery-pred-bozou-matkou/)
(11.08.2025)